

امامزادگان و پارسایان نامدار

در افق خوانسار

برگرفته از کتاب ارزشمند فیاء الابصار فی تراجم علماء خوانسار
اثر حضرت آیت الله حاج سید مهدی ابن الرضا دامت برکاته

ترجمه و تدوین : محمد رضا فتاحی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۴۲-۳۹۵-۵

شماره کتابشناسی ملی: ۳۲۷۸۹۳

عنوان و نام پدیدآور: امامزادگان و پارسایان نامدار در افق خوانسار: برگرفته از کتاب ارزشمند ضیاء الابصار فی تراجم علماء خوانسار اثر... / ترجمه و تدوین محمدرضا فتاحی.

مشخصات نشر: تهران: اسوه، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۳۲۶ ص.

یادداشت: کتاب حاضر برگرفته از کتاب «ضیاء الابصار فی ترجمه علماء خوانسار» تألیف مهدی ابن‌الرضا است.

عنوان قراردادی: ضیاء الابصار فی ترجمه علماء خوانسار. فارسی. برگزیده

موضوع: امامزادگان -- ایران -- خوانسار

موضوع: مجتهدان و علما -- ایران -- خوانسار -- سرگذشتنامه

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۹۳۵۵

رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ۱۳۲۶ ۴۲۱۶ / ۴۰۸۵ / DSR۲۰۸۵

سرشناسه: فتاحی، محمدرضا، ۱۳۴۳-، گردآورنده، مترجم

شناسه افزوده: ابن‌الرضا، مهدی، ۱۳۱۴-، ضیاء الابصار فی ترجمه علماء خوانسار. فارسی. برگزیده

وضعیت فهرست نویسی: فیا

این اثر به سفارش حوزه علمیه ولی عصر (عج) خوانسار
و با حمایت مالی اداره اوقاف و امور خیریه شهرستان خوانسار
و همکاری انتشارات اسوه چاپ گردیده است.

شرکت چاپ و انتشارات اسوه

امامزادگان و پارسایان نامدار در افق خوانسار

برگرفته از کتاب ارزشمند ضیاء الابصار

اثر حضرت آیت الله حاج سید مهدی ابن‌الرضا دامت برکاته

تألیف: محمدرضا فتاحی

ناشر: انتشارات اسوه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه بزرگ قرآن کریم (۱۴-۱-۳۶۶۴۱۳-۰۲۵)

نوبت چاپ: اول

سال نشر: پاییز ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

بهاء: ۱۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۴۲-۳۹۵-۵

فروشگاه و نمایشگاه دائمی تهران: خیابان انقلاب، ابتدای پل کالج، روبروی خیابان خارک، پلاک ۷۸۷

تلفن: ۶۶۴۱۸۰۹۹ و ۶۶۴۱۷۴۷ فاکس: ۶۶۴۱۸۰۲۲

فروشگاه شماره (۲) قم: خیابان ارم، مقابل پاساژ قدس تلفن: ۳۷۷۴۱۲۸۲ فاکس: ۳۷۷۳۷۶۶۰

فروشگاه شماره (۳) قم: بلوار معلم - مجتمع ناشران - پلاک ۳۰ تلفن: ۳۷۸۴۱۷۲۱

www.Osvehpublishing.com www.Osveh.ir

فهرست موضوعات

عنوان	صفحه
مقدمه	۷
پیشگفتار	۱۴
توسل از دیدگاه اهل سنت	۱۶
حیات روح در عالم پس از مرگ	۱۹
زیارت و توسل یا ارتباط دو سویه	۲۷
فرزندان امامزادگان خوانسار	۳۰
پیشینه تاریخی خوانسار	۳۳
پیدایش و تاریخ مدنیت خوانسار	۳۴
دختران موسی بن جعفر (علیه السلام) یا دختران بکر یا دختران بکر (به صورت جمع)	۳۸
پاسخ مکاتبه داره اوقاف	۴۰
سخنان دانشمندان نیایشنامه درباره دختران امام موسی کاظم (علیه السلام)	۴۵
فهرست بیش از یکصد و پنجاه زن از فرزندان و نوادگان امام هفتم (علیه السلام) ...	۵۴
فهرست دختران ، نوه ها و نوادگان	۶۴
جدول اسامی پسران و دختران حضرت که در قم آرمیده اند	۶۷
جدول اسامی نوادگان منسوب به حضرت در قم	۶۸
فهرست اسامی فرزندان امام در اردهال	۷۰
فهرست اسامی فرزندان و نوادگان منسوب به حضرت در ساوه و آوه	۷۱
جدول اسامی فرزندان و نوادگان منسوب به حضرت در تفرش و اراک	۷۲
جدول اسامی فرزندان و نوادگان منسوب به حضرت در کاشان و نراق	۷۳
جدول اسامی فرزندان و نوادگان منسوب به حضرت در اصفهان	۷۴
جدول اسامی فرزندان و نوادگان منسوب به امام در ازنا و الیگودرز و پشتکوه	۷۴
جدول اسامی فرزندان و نوادگان منسوب به حضرت در گلپایگان	۷۵
جدول اسامی فرزندان و نوادگان منسوب به حضرت در خوانسار و خمین	۷۶
جدول اسامی فرزندان و نوادگان منسوب به حضرت در فریدن و دلیجان	۷۷

۷۷	جدول اسامی فرزندان و نوادگان منسوب به حضرت در آشتیان.....
۸۰	سابقه آرامگاه قودجان.....
۸۱	سابقه آرامگاه بیدهند.....
۸۹	امامزاده احمد فرزند امام همام ابی الحسن علی الهادی (علیه السلام).....
۹۴	انتساب به سید محمد مدفون در بلد.....
۱۰۶	مکاتبه حجت الاسلام سید علی بقّاج.....
۱۲۲	حلقه‌های وصل میان امام (علیه السلام) و امامزاده احمد.....
۱۴۵	بررسی و نقد دیدگاه عالم فاضل سید مهدی رجایی.....
۱۵۰	بررسی و نقد دیدگاه عالم فاضل سید حسن ابو سعیده.....
۱۷۱	فهرست دانشمندانی که سیادت سادات رضوی را تصدیق نموده‌اند.....
۱۸۳	امامزاده سید صالح قصیر.....
۱۸۸	نسل عبد الله بن موسی الکاظم (علیه السلام) و فرزندان.....
۱۹۶	فهرست شجره نامه‌های مربوطه.....
۲۲۲	تاج الدین حسن «الصحابی».....
۲۲۷	شجره نامه سادات دامنه.....
۲۴۷	حسین بن خنसार ملقب به (فرزند ماکولا ۳۶۸-۴۴۷).....
۲۷۳	مذهب آل عجل.....
۲۷۴	صدرالدین حسین (پیر سرچشمه).....
۲۸۱	پیشینه تصوف در خوانسار.....
۲۸۸	شیخ ابا عدنان قُرشّی.....
۲۹۳	بابا ترک.....
۳۰۴	شیخ فتوح الدین عبدالفتاح.....
۳۰۷	شیخ کمال الدین عارف.....
۳۱۶	شیخ نظام الدین حیدر.....
۳۱۷	شیخ زین الدین «اول و ثانی».....
۳۱۹	جلال الدین سلطان (.....)

خدای سبحان برای هدایت انسان‌ها هادیانی فرستاد تا حجت را بر خلق تمام کنند. آنان نیز به وظائفشان عمل نموده و اوامر و نواهی و ارشادات الهی را برای مردم تبلیغ نمودند.

اجر و مزد رسالت پیامبران الهی

بدیهی است خدای قادر متعال که صمد است و بی نیاز مطلق، به هیچ یک از اعمال بندگانش نیازمند نبوده؛ به پیامبران و هادیانش نیز دستور فرمود که اجر و مزدی در قبال این کار عظیم نطلبند و به مردم ابلاغ کنند که «لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجَرْتُمْ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ»!

یعنی اجر و مزد ما را خود ذات مقدس حق که صاحب شریعت است عهده دار است.

اجر و مزدی ما نخواهیم برد
اجر و مزد ما رسد از حق، بسی

وجوب مودّت اهل بیت (علیهم السلام)

اما همین خدای حکیم عزّ اسمه وقتی پیامبر عظیم الشان حضرت خاتم الانبیاء (صلی الله علیه و آله) را به رسالت مبعوث فرمود، اجر و مزد عظیمی برای رسالت پیامبرش قرار داد که آن مودّت اقرباء خاص رسول الله (صلی الله علیه و آله) است همان اجری که در مورد پیامبران دیگر سابقه نداشت و فرمود: «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى»^۱ یعنی صریحاً محبت و مودّت شدید نسبت به قریبی را اجر و مزد رسالت حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) قرار داده است.

اینک جای این سوال است که چرا در مورد پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) مطلب فرق کرد و در قبال رسالت آن حضرت اجر و مزدی قرار داده شد و گرچه این اجر

۱ شعرا آیه ۱۱۰

۲ شوری آیه ۲۳

ومزد، مادی و ریاستی نیست وبا جاه و مال سنخیتی ندارد، اما با اینکه علی القاعده باید درباره تبلیغ رسالت به هیچ عنوان اجر و مزدی از مردم اخذ نکرد تا سلامت تبلیغ و شریعت محفوظ بماند؛ چگونه است که در مورد این امت چنین درخواستی صورت گرفته است ؟

برای پاسخ به این سوال می توان گفت:

اولاً: اجر و مزدی که در قبال تبلیغ رسالت حضرت خاتم الانبیاء ﷺ قرار داده شده است، هیچ نفع و اثری برای آن حضرت ندارد و همه آثار و برکات آن به خود مکلفین بر می گردد.

همانطوریکه در آیات مربوطه کاملاً به این معنا توجه داده شده است.

در آیه ای می فرماید: « قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ »^۱

در این آیه فقط اصل وجوب مودت را مطرح فرموده است و می فرماید من هیچ خواسته ای از شما ندارم مگر مودت اربابیم و معلوم است که این گونه تعبیر در مورد امور مستحب به کار نمی رود بلکه در مورد امور واجب و غیر جائز التکرک است که گفته می شود من از شما خواسته ای ندارم مگر انجام فلان عمل که اگر مطلبی با اینگونه تعبیرات گفته شود عرف از آن وجود بر می فهمد .

اما در آیه دیگری می فرماید: قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرِ فَهُوَ لَكُمْ^۲

ای پیامبر بگو اجری را که من از شما طلب نمودم نفع و اجرش فقط عائد شما خواهد شد نه کس دیگر. زیرا وقتی مودت واقعی تحقق پیدا می کند که به حد اطاعت و تسلیم برسد و گرنه تظاهری بیش نمی باشد و روشن است که اطاعت از فرامین پیامبر اکرم ﷺ و عترت طاهرینش علیهم السلام موجب کمال انسانها و سعادت

آنها در دنیا و آخرت است .

در آیه سوم هم می‌فرماید: « قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ».

من از شما خواسته‌ای ندارم مگر اینکه کسی بخواهد راهی بسوی خدای خویش بیابد و به راه راست هدایت گردد، یعنی استجابت و پذیرفتن دعوت پیغمبر اکرم ﷺ، و پیدا کردن راهی از این طریق برای هدایت؛ اجر و مزدی است که مردم به آن حضرت می‌دهند .

پس با توجه به این دو آیه آخر معلوم می‌شود، اگر اجر و مزدی تعیین شده است به هیچ وجه نفعش به خدای سبحان یا پیامبر اکرم ﷺ و یاعترت آن حضرت علیهم‌السلام نمی‌گردد.

بلکه تمام نفع و اثرش به خود مردم باز می‌گردد، چون آنها هستند که دعوت پیغمبر اکرم ﷺ را پذیرفتند و با وسیله اطاعت از آن حضرت و عترت پاکش، خود را به هدایت رسانده، به کمال رساندند.

بر همین اساس است که می‌بینیم اگر مودت ارباب آن حضرت بعنوان اجر رسالت مطرح شده است، دقیقاً در همین راستا بوده هیچ نفع و اثری ندارد غیر از اینکه این مودت و محبت زیاد موجب می‌شود مردم به عترت پیامبر اکرم ﷺ نزدیک گشته، از انحراف و کجی مصون و محفوظ بمانند و به هدایت رهنمون گردند، و البته این خود بزرگترین نفع و بالاترین اثر است. زیرا باعث می‌شود آنان راه حقیقی و واقعی هدایت را بیابند و آن را به سلامت طی نمایند، چون راه راست و حقیقی همان راه امیر المومنین، حضرت زهرا و ائمه اطهار ﷺ است.

پس در واقع اجر و مزدی که باید مردم به پیامبر اکرم ﷺ بدهند همان پذیرش آئین آن حضرت است که نه نفعی و سودی برای خدای سبحان دارد و نه برای غیر او .

وجوب اطاعت مختص اقرباء خاص پیامبر اکرم ﷺ است

ثانیاً : منظور از قربی در این آیه نمی تواند غیر از اقرباء معصوم پیامبر اکرم ﷺ باشد . چون همانطوری که گفته شد ظاهر این آیه شریفه این است که این مودّت واجب است و معنا ندارد مودّت و محبت غیر معصوم واجب باشد، چون کسی که خطا کار و عاصی است، ظالم به نفس خویش است، و مسلم است که ظالم نمی تواند به هیچ وجه وجوب مودّتی داشته باشد .

روی همین اساس است که مفسّرین و فقها، به تبع روایات وارده، قائلند: این وجوب مودّت مختص اهل بیت است حضرت خاتم الانبیاء ﷺ است که عبارتند از حضرت زهرا علیها السلام، و امیر المومنین علی بن ابی طالب و فرزند پاک و مطهر آنان علیهم السلام که آنان نیز مانند پیامبر اکرم ﷺ اطاعت و مودّتشان واجب است.

وجوب احترام امامزادگان

اینک که معلوم شد مودّت اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام موجب رشد و هدایت انسانها می گردد؛ و روی همین جهت است که اطاعت آنها واجب است اما باید این نکته را نیز متذکر بود که احترام و مودّت آن ذوات مقدسه ایجاب می کند، منسوبین آن ذوات مقدسه هم مورد احترام و مودّت قرار گیرند. یعنی غیر از اقرباء خاص پیامبر اکرم ﷺ که همان اهل بیت عصمت و طهارت می باشند دیگر نزدیکان آن حضرت یعنی اولاد و ذراری آن وجود مقدس نیز گرچه وجوب اطاعت ندارند اما هم احترام و تکریم آنان لازم است و هم هتک آنها حرام است.

حضرت زهرا (علیها السلام) نیز در خطبه فدکیه فرمودند : یحفظ المرء فی

ولده یعنی احترام هر شخصی در گرو تکریم و احترام فرزندان اوست. در روایات متعددی نیز به این معنی توجه شده است و در روایتی که از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل شده است آن حضرت می‌فرماید: «من زارنی او احداً من ذریتی زرتہ يوم القيامة فانقذته من احوالها».

هر کس من یا یکی از فرزندان مرا زیارت کند در روز قیامت او را زیارت می‌کنم و از احوال و وحشتهای روز قیامت نجاتش می‌دهم.^۱

در سوره مبارکه طور هم می‌فرماید «وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَ مَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ»^۲

یعنی کسانی که ایمان آورده‌اند و ذریه آنان نیز به تبع آنها ایمان می‌آورند (بر آنان ذریه منت نهاده) و به آنها را نیز به آنان ملحق می‌کنیم و در درجه آنها قرار می‌دهیم و در عین حال از ثواب و اجر آن مومنین کم نخواهیم کرد.

معلوم است وقتی خدای سبحان در مورد مومنین چنین منّی گذاشته و ذریه آنان را البته به شرط اینکه ایمان داشته باشند به آنان ملحق می‌کند و در پایه آنان قرار می‌دهد؛ با اولاد و عترت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نیز به نحو اولی همین معامله را خواهد نمود.

بر اساس آنچه تاکنون گفته شد ذریه ی قریبی که همان امامزاده‌های عظیم الشان هستند، روی جهت انتسابی که به آن ذوات مقدسه دارند، مورد احترام و تکریم خواهند بود تا چه رسد که بعضی آنان خود دارای فضیلت‌های بزرگ دیگری نیز می‌باشند که مثلاً یا در جایگاه رفیع فقاقت و عرفان و یا در مقام منیع زهد و تقوی و یا در زمره مجاهدان و شهیدان مظلوم و با اخلاص قرار دارند که البته

۱ - وسائل الشیعه ۳۳۲/۱۴

۲ - طور ۲۱

اینگونه امتیازات خود ارزش مضاعفی است برای تکریم و احترام بیشتر. بلکه اصلاً امامزادگان ابواب ائمه اطهار علیهم السلام هستند که توجه به آنها موجب توجه به آن ذوات مقدسه می‌باشد.

راه اثبات انتساب امامزادگان

نکته مهمی که باقی مانده، این است که این انتساب چگونه ثابت می‌گردد؟ در پاسخ باید گفت، فقها شیعه از زمان غیبت صغری تاکنون فرمودند صرف اشتهار به سیادت و انتساب به آن ذوات مقدسه کافی است و نیازی به اثبات این انتساب به امام معصوم در همه سلسله‌های انساب آن لازم نیست و همین که در بین مردم شهرت داشته باشند که امامزاده‌ای منسوب به یکی از اهل بیت علیهم‌السلام است، وظیفه ای را برای ما ارجاب می‌کند و آن لزوم تعظیم آن شخصیت معظم و حرمت هتک و بی احترامی نسبت به آن وجود با عظمت می‌باشد. ولی با این وجود اکثر امامزاده های موجود نسب نامه های معتبری دارند که این انتساب شریف را مؤکدتر می نماید، از زمره این بزرگان و شخصیت های نورانی امامزادگان واجب التعظیم خوانسار می باشند مثل حضرت سید احمد و حضرت سید صالح و امامزاده های عظیم الشأن دیگر سلام الله علیهم اجمعین که بایست نسبت به این ذوات مقدس نیز عرض ارادت خاصی انجام پذیرد.